

DOKUMENT KONSULTACYJNY

**przygotowany w trybie art. 28 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460
z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący
zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu**

Warszawa, dn. 31 sierpnia 2021 r.

Spis treści:

1. Podstawa prawna	3
2. Realizacja.....	4
2.1. Terminy	4
2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji	5
3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego.....	5
4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP	6
4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	6
4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.	6
4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	7
4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.....	10
4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego	10
4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2023 r. - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego	11
4.6.1. Rozwiązania przewidziane w Kodeksie taryfowym.....	11
4.6.2. Poziom rabatów <i>ex-ante</i> proponowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2023 r. - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego	12
4.6.3. Usługi przerywane warunkowo ciągle.....	14
4.6.4. Zastosowanie rabatu <i>ex-ante</i> w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych oraz przerywanych warunkowo ciągłych.....	14
4.6.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego	14
5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol GAZ.....	15
5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	15
5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	16
5.3. Zastosowanie mnożników	16
5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.....	16
5.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego.....	18
Załączniki:	18

1. Podstawa prawna

W dniu 6 kwietnia 2017 r. wszedł w życie Kodeks taryfowy¹ i od tego dnia jest stosowany, z wyjątkiem przepisów rozdziałów VI i VIII, które są stosowane od dnia 1 października 2017 r. oraz rozdziałów II, III i IV, które są stosowane od dnia 31 maja 2019 r.

Celem Kodeksu taryfowego jest zharmonizowanie struktur taryf przesyłowych operatorów państw członkowskich oraz wyznaczenie pewnych narzędzi umożliwiających porównanie stosowanych na obszarze UE taryf przesyłowych, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności w wyborze elementów metody wyznaczania ceny referencyjnej, umożliwiającej dostosowanie do stopnia dojrzałości konkretnego rynku oraz poziomu złożoności sieci przesyłowej.

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.) do zakresu działania Prezesa URE należy m.in. (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009² (w tym także Kodeksu taryfowego).

Niniejsze, IV konsultacje z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, wynikają z obowiązków Prezesa URE, określonych w art. 28 Kodeksu taryfowego, i dotyczą:

- a) poziomu mnożników,
- b) poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej,

dla sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A., zwanego dalej „OGP” lub „Operatorem” oraz sieci będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., zwany dalej „EuRoPol GAZ”, na której OGP pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT, na rok 2023.

Stosownie do art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego ww. konsultacje przeprowadza się w każdym okresie taryfowym. W myśl definicji zawartej w art. 3 pkt 23 Kodeksu taryfowego, okres taryfowy oznacza okres, w którym obowiązuje określony poziom ceny referencyjnej, trwający co najmniej jeden rok i nie dłuższy niż okres regulacyjny. W związku z tym, że taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych są zatwierdzane na okres 12 miesięcy, przedmiotowe konsultacje są przeprowadzane każdego roku. Niniejsze konsultacje, realizowane przez Prezesa URE na podstawie art. 28 Kodeksu taryfowego (dotyczące 2023 r.), zbiegają się z konsultacjami przeprowadzanymi przez Operatora, na podstawie art. 26 Kodeksu taryfowego, dotyczącymi metody wyznaczania cen referencyjnych w zakresie własnej sieci przesyłowej OGP oraz w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u, na kolejny okres rozpoczynający się w 2023 r.

¹ rozporządzenie Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29).

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36).

Należy również wskazać na zalecenie ACER nr 01/2021 z dnia 19 lipca 2021 r. w sprawie ustalania poziomu mnożników mających zastosowanie w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu dotyczących produktów z zakresu zdolności przesyłowej innych niż roczne³, w którym ACER zrezygnował z ograniczenia maksymalnego poziomu mnożników dla dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności od dnia 1 kwietnia 2023 r. do wartości 1,5 – stosownie do postanowień art. 13 ust. 3 Kodeksu taryfowego. Stwierdził jednocześnie, że istniejące różnice pomiędzy punktami połączeń międzysystemowych usprawiedliwiają pozostawienie dotychczasowego poziomu elastyczności w tym zakresie, przewidzianego w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, oraz wskazują na zasadność stosowania indywidualnego podejścia w każdym przypadku. W pkt 1 powyższego dokumentu ACER zaleca szczegółowe uzasadnianie decyzji organów regulacyjnych w sytuacji, gdy poziom mnożników dla produktów dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności przekracza górny próg, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, tj. 3. Natomiast w pkt 2 zalecenia ACER podkreślił wagę wzajemnych konsultacji organów regulacyjnych sąsiadujących krajów UE, mających na uwadze lepszą koordynację decyzji dotyczących mnożników i współczynników sezonowych dla transgranicznych punktów połączeń międzysystemowych, w celu uniknięcia ustalenia sprzecznych bodźców po każdej stronie takiego połączenia. W związku z faktem, że wartości mnożników i współczynników sezonowych proponowane na 2023 r. mieszczą się w granicach określonych w art. 13 ust. 1 i 2 Kodeksu taryfowego powyższe zalecenie ACER nie wpływa zasadniczo na niniejsze konsultacje.

2. Realizacja

2.1. Terminy

Niniejszy dokument został opracowany i opublikowany w ramach konsultacji przeprowadzanych przez Prezesa URE dla taryf dotyczących usług przesyłania paliw gazowych na 2023 r. w zakresie (1) sieci przesyłowej będącej własnością OGP oraz (2) sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u.

W procesie konsultacji obejmującym okres **od 1 września do 31 października 2021 r.** możliwe jest przesyłanie uwag przez zainteresowane podmioty na dedykowany adres poczty elektronicznej: konsultacje.nctar@ure.gov.pl, z wykorzystaniem załączonego szablonu.

Przesyłane uwagi, opinie i propozycje powinny zawierać uzasadnienie, uwzględniające odwołanie się do stosownych obliczeń, analiz lub badań. Zaleca się unikanie ogólnikowych stwierdzeń, uwag i zastrzeżeń oraz poruszania kwestii wykraczających poza zakres niniejszych konsultacji, co pozwoli na merytoryczne odniesienie się wystąpień interesariuszy w ostatecznej decyzji Prezesa URE, o której mowa w art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego.

W przekazywanych Prezesowi URE danych należy wskazać, które z nich stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i nie powinny być udostępniane podmiotom trzecim.

Po zakończeniu konsultacji Prezes URE, stosownie do postanowień art. 28 ust. 2 i 3 Kodeksu taryfowego, podejmie decyzję co do aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 Kodeksu taryfowego w zakresie sieci przesyłowej OGP oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u, biorąc

³ https://extranet.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2001-2021%20on%20Multipliers.pdf

pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE. Decyzja zostanie opublikowana w formie komunikatu Prezesa URE, co nastąpi w terminie do końca marca 2022 r.

2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, podejmując decyzję odnoszącą się do zagadnień będących przedmiotem niniejszych konsultacji bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Decyzja Prezesa URE w sprawie konsultowanych aspektów zostanie uwzględniona w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu, zarówno dla sieci własnej Operatora jak i sieci EuRoPol GAZ-u, przedkładanych do zatwierdzenia. Postanowienia te będą miały zastosowanie w rozliczeniach z użytkownikami systemu przesyłowego po uprawomocnieniu się decyzji zatwierdzających taryfy dla przesyłania paliw gazowych na 2023 r.

3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego

Polski system przesyłowy gazu ziemnego składa się z systemu przesyłowego będącego własnością OGP i systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol GAZ-u.

OGP posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. znak: PPG/95/6154/W/2/2004/MS (ze zmianami), zaś EuRoPol GAZ posiada koncesję udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 18 lipca 2008 r. znak: PPG/102/3863/W/2/2008/BP.

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r. znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT (ze zmianami), Prezes URE wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres do dnia 6 grudnia 2068 r. Natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT Prezes URE, z urzędu, wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia, którego właścicielem jest EuRoPol GAZ, na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych na 2022 r. dla ww. Przedsiębiorstw, zostały zatwierdzone z uwzględnieniem komunikatu Prezesa URE nr 11/2021 z dnia 5 marca 2021 r.

w sprawie poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych w kalkulacji taryf dla usług przesyłania paliw gazowych na okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. Natomiast wyniki niniejszych konsultacji zostaną uwzględnione w taryfach na 2023 r. oraz w publikacji dokonywanej przez Operatora na podstawie art. 29 Kodeksu taryfowego, tj. nie później niż 30 dni przed coroczną aukcją zdolności rocznej, która odbędzie się w lipcu 2022 r.

4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP

4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

W art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Proponowane wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności proponowane na 2023 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi⁴, jak i wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E⁵ i L⁶).

4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.

Skalkulowane wartości mnożników mają na celu zachęcenie użytkowników systemu przesyłowego do zamawiania produktów długoterminowych, które przyczyniają się do generowania właściwych impulsów w zakresie kierunków rozbudowy systemu przesyłowego. Jednocześnie mają one zapewnić uczestnikom rynku możliwość elastycznego korzystania z systemu przesyłowego poprzez dostosowanie rezerwowanej przepustowości w trakcie roku za pomocą produktów o krótszym okresie trwania oraz dynamiczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania rynkowe. Poziom mnożników ma również na celu odzwierciedlenie w cenach produktów krótkoterminowych ewentualnego ryzyka utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktów krótszych niż roczne, zapewniając jednocześnie właściwą proporcję pomiędzy wykorzystaniem produktów długoterminowych oraz krótkoterminowych.

⁴ o których mowa w art. 2 ust. 1 Kodeksu taryfowego, tj. Białorusią i Ukrainą.

⁵ E – gaz ziemny wysokometanowy – grupa E.

⁶ L – zaazotowany gaz ziemny – grupa L, podgrupa Lw.

Przyjęcie zbyt niskiego poziomu mnożników skutkowałoby obniżeniem stawek przesyłowych dla produktów krótkoterminowych, a to mogłoby wpłynąć na zmianę struktury portfela kontraktów, polegającą na zwiększeniu udziału produktów krótkoterminowych i zmniejszeniu udziału kontaktów rocznych i wieloletnich. Taka zmiana mogłaby stanowić zagrożenie dla sytuacji finansowej Operatora.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi między - z jednej strony ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z drugiej zaś zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy, a także dotychczasowe poziomy współczynników korekcyjnych⁷, zastosowanych w taryfie na 2022 r. (tabela nr 4), zdecydowano się na przyjęcie wartości mnożników z wyższej połowy rekomendowanych przedziałów, o których mowa w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego (jak w tabeli nr 1).

Takie same mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz na wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E i L), z uwzględnieniem punktów wejścia/wyjścia do podziemnych magazynów gazu.

4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

Stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 Kodeksu taryfowego do obliczenia cen bazowych produktów krótkoterminowych będą stosowane również współczynniki sezonowe. Zgodnie z definicją zamieszczoną w art. 3 pkt 21 Kodeksu taryfowego współczynnik sezonowy oznacza współczynnik odzwierciedlający zmienność zapotrzebowania w ciągu roku, który można stosować w połączeniu z odpowiednim mnożnikiem.

Wprowadzenie współczynników sezonowych ma na celu zwiększenie efektywności wykorzystania systemu przesyłowego poprzez stosowanie wyższych cen bazowych w okresach, w których system ten jest intensywniej wykorzystywany oraz niższych w okresie słabszego wykorzystania systemu przesyłowego. Zróżnicowanie cen bazowych powinno stanowić zachętę dla użytkowników systemu przesyłowego dla przeniesienia poboru gazu z okresu wysokiego wykorzystania tego systemu i tym samym przyczynić się do ograniczenia nakładów inwestycyjnych na jego rozbudowę.

Metodologia obliczania współczynników sezonowych została opisana w art. 15 Kodeksu taryfowego i opiera się na przewidywanych przepływach. Obliczeń współczynników sezonowych przedstawionych w niniejszym dokumencie dokonano w oparciu o przewidywane wolumeny gazu odebrane w punktach wyjścia z systemu przesyłowego gazu E i L (z wyłączeniem wolumenów gazu przesłanych do punktów wyjścia do PMG), oszacowane na podstawie średniej ich wartości z lat 2018-2020. Przyjęcie średnich wolumenów z okresu trzyletniego ma na celu ustabilizowanie poziomu tych współczynników i tym samym ograniczenie wpływu danych z roku, który mógłby być niereprezentatywny.

Szczegółowe obliczenia współczynników sezonowych zostały przedstawione w załącznikach 1-3. W przypadku usług kwartalnych przyjęto wariant, o którym mowa w art. 15 ust. 5 lit a) pkt (i)

⁷ Pojęcie „współczynniki korekcyjne” jest stosowane w taryfach Operatora i oznacza iloczyn stosownych mnożników i współczynników sezonowych, o których mowa w Kodeksie taryfowym.

Kodeksu taryfowego (średnia arytmetyczna poszczególnych współczynników sezonowych stosowanych przez okres trzech miesięcy).

Proponowane poziomy współczynników sezonowych dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe proponowane na 2023 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Styczeń	1,17	1,17	1,17	1,13
Luty	1,11	1,11	1,11	
Marzec	1,12	1,12	1,12	
Kwiecień	0,96	0,96	0,96	0,90
Maj	0,91	0,91	0,91	
Czerwiec	0,84	0,84	0,84	
Lipiec	0,87	0,87	0,87	0,87
Sierpień	0,87	0,87	0,87	
Wrzesień	0,87	0,87	0,87	
Październik	0,99	0,99	0,99	1,07
Listopad	1,07	1,07	1,07	
Grudzień	1,14	1,14	1,14	

Tabela nr 3 przedstawia obliczone poziomy współczynników korekcyjnych stanowiących iloczyn wymienionych powyżej mnożników dla poszczególnych rodzajów produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności (Tabela nr 1) oraz współczynników sezonowych (Tabela nr 2), zdefiniowanych w Kodeksie taryfowym.

Tabela nr 3. Obliczone współczynniki korekcyjne dla standardowych produktów z zakresu zdolności proponowane na 2023 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Styczeń	2,57	2,57	1,70	1,44
Luty	2,44	2,44	1,61	
Marzec	2,46	2,46	1,62	
Kwiecień	2,11	2,11	1,39	1,14
Maj	2,00	2,00	1,32	
Czerwiec	1,85	1,85	1,22	
Lipiec	1,91	1,91	1,26	1,10
Sierpień	1,91	1,91	1,26	
Wrzesień	1,91	1,91	1,26	
Październik	2,18	2,18	1,44	1,36
Listopad	2,35	2,35	1,55	
Grudzień	2,51	2,51	1,65	
Średnia	2,19	2,19	1,44	1,26

Średnia arytmetyczna z iloczynów współczynnika sezonowego (tabela 2) i odpowiedniego mnożnika (tabela 1), obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Przyjęte mnożniki i współczynniki sezonowe pozwalają na zachowanie równowagi pomiędzy wykorzystaniem przez uczestników rynku produktów krótko- i długoterminowych, co korzystnie wpływa na stawki przesyłowe dla wszystkich podmiotów korzystających z polskiego systemu przesyłowego, a także daje sygnały dla efektywnego inwestowania w ten system. Poziom współczynników sezonowych (jak w tabeli nr 2) został przyjęty z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury przesyłowej w ciągu całego roku oraz lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez stawki przesyłowe, mając także na uwadze dotychczasowe poziomy współczynników korekcyjnych przyjętych w taryfie dla 2022 r. (vide tabela nr 4).

Założeniem przyjętych wartości mnożników i współczynników sezonowych jest preferowanie kontraktów długoterminowych. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku. Oznacza to, że Operator musi mieć zapewnioną płynność finansową przez cały rok.

Dla porównania tabela nr 4 przedstawia wartości współczynników korekcyjnych uwzględnionych w taryfie na 2022 r.

Tabela nr 4. Współczynniki korekcyjne dla standardowych produktów z zakresu zdolności z taryfy na 2022 r⁸.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Styczeń	2,62	2,62	1,73	1,45
Luty	2,46	2,46	1,62	
Marzec	2,44	2,44	1,61	
Kwiecień	2,13	2,13	1,41	1,14
Maj	1,98	1,98	1,31	
Czerwiec	1,83	1,83	1,20	
Lipiec	1,87	1,87	1,23	1,09
Sierpień	1,89	1,89	1,25	
Wrzesień	1,89	1,89	1,25	
Październik	2,20	2,20	1,45	1,36
Listopad	2,38	2,38	1,57	
Grudzień	2,51	2,51	1,65	
Średnia	2,18	2,18	1,44	1,26

Zmiana obecnie stosowanego rozwiązania w zakresie usług krótkoterminowych, byłaby niekorzystna z punktu widzenia zawartych przez Operatora umów dotyczących finansowania inwestycji strategicznych. Należy zauważyć, iż polska sieć przesyłowa w celu zapewnienia dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego jest obecnie intensywnie rozbudowywana.

⁸ Zgodnie z Komunikatem Prezesa URE nr 11/2021; <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/mnozники-wspolczynniki-2/9090,Rynek-gazu-Konsultacje-Prezesa-URE-dotyczace-wskaznikow-do-przesylywych-taryf-ga.html>

4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz na wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E i L), z uwzględnieniem punktów wejścia/wyjścia do podziemnych magazynów gazu, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 4.6.4 i 4.6.5:

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

Mnożniki i współczynniki sezonowe nie ulegają zmianie w przypadku obrotu wtórnego produktami z zakresu zdolności przesyłowej, który polega na odsprzedaży danego produktu w okresie krótszym niż produkt pierwotny.

4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

Analizując postanowienia art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w kontekście polskiego rynku gazu ziemnego zauważyć należy, że rynek ten należy do grupy rynków średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Krajowe wydobycie gazu ziemnego w 2020 r. stanowiło ok. 19 %⁹ krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. Do 2017 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Dlatego Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Uruchomienie Terminalu LNG w Świnoujściu stworzyło warunki wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym w przypadku punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., stosowany jest rabat

⁹ Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2020 r. s.185.

w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, umożliwiających stosowanie rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia z instalacji LNG w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu, utrzymanie rabatu w wysokości 100 % jest również planowane w taryfie na 2023 r.

Dane dotyczące wykorzystania terminalu LNG przedstawia tabela nr 5. Z tabeli tej wynika, że wykorzystanie terminalu LNG systematycznie rośnie.

Tabela nr 5. Struktura źródeł gazu wprowadzanego do systemu przesyłowego w 2017, 2018, 2019 i 2020 r¹⁰.

Wejście do systemu	GAZ E - 2017 r.		GAZ E - 2018 r.		GAZ E - 2019 r.		GAZ E - 2020 r.	
	[TWh]	[%]	[TWh]	[%]	[TWh]	[%]	[TWh]	[%]
Razem, z tego:	560,6	100,0	557,1	100,0	557,6	100,0%	533,4	100,0%
kopalnie i odazotownie	23,7	4,3	23,1	4,1	22,0	3,9	22,2	4,2%
magazyny	23,7	4,3	25,0	4,5	18,0	3,2	30,4	5,7%
dostawa spoza UE (bez LNG)	450,8	80,9	443,2	79,6	430,3	77,2	396,8	74,4%
dostawy z UE	42,5	7,6	34,8	6,2	49,7	8,9	42,4	7,9%
terminal LNG	18,4	3,3	29,5	5,3	35,9	6,4	40,0	7,5%
inne (wejścia z dystrybucji)	1,5	0,3	1,5	0,3	1,7	0,3	1,6	0,3%

4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2023 r. - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

4.6.1. Rozwiązania przewidziane w Kodeksie taryfowym

Art. 16 Kodeksu taryfowego umożliwia przyjęcie jednego z dwóch rozwiązań w zakresie obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej¹¹. Oba rozwiązania zakładają rabatowanie usług świadczonych na zasadach przerywanych. Różnica pomiędzy wariantami polega na momencie przydzielania rabatu oraz sposobie jego wyznaczenia. W art. 16 ust. 1 - 3 została szczegółowo opisana metoda bazująca na rabacie *ex - ante*, a w ust. 4 uregulowano zasady udzielania rabatu *ex - post*.

Pierwsze rozwiązanie (*ex-ante*) skutkuje obliczeniem cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej poprzez pomnożenie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a rabatem *ex-ante*. W metodzie tej

¹⁰ Przepływy handlowe z uwzględnieniem SGT wg Sprawozdania z działalności Prezesa URE w 2017, 2018, 2019 i 2020 r. (<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/publikacje/sprawozdania-z-dzialaln/2916,Sprawozdania-z-dzialalnosci-Prezesa-URE.html>).

¹¹ Zdolność przesyłowa przerywana może zostać ograniczona przez Operatora w zakresie od 0 do 100%.

w rozliczeniach z użytkownikiem systemu przesyłowego stosowana jest cena bazowa produktu z zakresu zdolności przerywanej (uwzględniająca rabat) niezależnie od faktycznego wystąpienia ograniczenia przepustowości w danym punkcie. Natomiast w metodzie *ex-post* cena standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej stosowana w rozliczeniach jest taka sama jak cena odpowiedniego produktu z zakresu zdolności ciągłej, a rekompensata jest wypłacana tylko w przypadku faktycznego wystąpienia ograniczenia przepustowości¹². W myśl art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego rabat *ex-post* może być stosowany wyłącznie w punktach połączeń międzysystemowych, w których w poprzednim roku gazowym nie doszło do żadnej przerwy w zakresie zdolności spowodowanej ograniczeniami w fizycznym przepływie paliwa gazowego.

4.6.2. Poziom rabatów *ex-ante* proponowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2023 r. - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Mając na względzie zakres realizowanych prac rozwojowych systemu przesyłowego, wzrost zapotrzebowania na moce, w tym w ramach zakładanego rozwoju energetyki gazowej, Operator wniosł, aby w taryfie na 2023 r., podobnie jak w 2022 r., zastosować rabat *ex-ante*, o którym mowa w art. 16 ust. 1 – 3 Kodeksu taryfowego.

Ocena prawdopodobieństwa przerwania usługi przerywanej została przeprowadzona z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na nie występowanie ograniczeń/przerwań produktów z zakresu zdolności przerywanej w analizowanym okresie. Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. Współczynnik korygujący A proponuje się na poziomie 1 dla wszystkich standardowych produktów z zakresu zdolności realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

W związku z powyższym proponuje się dla punktów połączeń międzysystemowych z krajami UE oraz z krajami trzecimi, jak również dla wewnętrznych punktów wejścia/wyjścia stosowanie w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej metody *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Proponowany jest następujący poziom rabatu *ex-ante* dla 2023 r.:

- **6%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności przerywanych dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE¹³ oraz z krajami trzecimi,

¹² Takie rozwiązanie było zastosowane w taryfie na 2020 r. (publikacja OGP na podstawie art. 29 Kodeksu taryfowego dla taryfy na 2020 r. https://www.gaz-system.pl/fileadmin/pliki/taryfa/pl/2019/Publikacja_informacji_art_29_2020.pdf).

¹³ Z uwzględnieniem punktu PWP.

- 2% dla produktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności przerywanych dla gazu E i L oferowanych na wewnętrznych punktach wejścia/wyjścia,

Prawdopodobieństwo przzerwania usługi świadczonej na zasadach przerywanych dla standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej oraz rabat *ex-ante* zostały przedstawione w załączniku nr 4.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przzerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przzerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przzerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av. int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

4.6.3. Usługi przerywane warunkowo ciągle

Pojęcie usługi/przepustowości przerywanej warunkowo ciąglej zostało wprowadzone w pkt 7.1.12.2.2. obowiązującej IRIESP¹⁴. W związku z tym zaistniała konieczność określenia zasad rozliczania tego produktu, co w przypadku taryfy na 2022 r. ma miejsce w pkt 9.7. W praktyce produkt ten jest rozliczany jako usługi przesyłania na zasadach przerywanych.

Usługi przerywane warunkowo ciągle są świadczone w ograniczonej liczbie fizycznych punktów wyjścia oraz fizycznych punktów wejścia, wskazanych na stronie internetowej Operatora. Z informacji przekazanych przez Operatora wynika, że aktualnie usługi te oferowane są tylko na granicy z Ukrainą – w wirtualnym punkcie połączenia międzysystemowego GCP GAZ-SYSTEM/UA TSO – wyjście (od 1 lipca 2020 r.), dla którego warunkiem ciągłości przesyłania jest dostarczenie gazu w punkcie wejścia do Polski.

W związku z powyższym usługi przerywane warunkowo ciągle będą rozliczane zgodnie z zasadami określonymi w pkt 4.6.2.

4.6.4. Zastosowanie rabatu *ex-ante* w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych oraz przerywanych warunkowo ciągłych

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu świadczoną na zasadach przerywanych lub przerywanych warunkowo ciągłych będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 4.6.5:

$$Op = (100\% - Di_{ex-ante}) * Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu na zasadach przerywanych lub przerywanych warunkowo ciągłych (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),

$Di_{ex-ante}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Mn – mnożnik,

Ws – współczynnik sezonowy,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],

Mu – moc umowna [kWh/h],

T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

4.6.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego

Usługa wirtualnego przesyłania zwrotnego została zdefiniowana w § 2 pkt 24 Rozporządzenia taryfowego¹⁵ jako usługa świadczona przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, polegająca na umownym przesyłaniu paliw gazowych w kierunku przeciwnym do fizycznego przepływu paliw gazowych w fizycznych punktach wejścia do sieci przesyłowej lub punktach wyjścia z sieci przesyłowej.

¹⁴ Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej dla krajowego systemu przesyłowego należącego do OGP, zatwierdzona decyzją Prezesa URE z dnia 5 stycznia 2021 r. znak: DRR.WRG.4322.4.2020.IWa.

¹⁵ rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 280).

W przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 co oznacza stosowanie w tym przypadku rabatu wynoszącego 80%. Wobec powyższego do rozliczania tych usług nie stosuje się rabatów *ex-ante*, o których mowa w pkt 4.6.2 i 4.6.3. Jednakże w związku z art. 16 kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych stosuje się także mnożniki i współczynniki sezonowe, o których mowa w pkt 4.1. i 4.3. niniejszego dokumentu.

Opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = 0,2 * Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol GAZ

5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

Zakłada się zastosowanie w taryfie na rok 2023 mnożników dla produktów krótkoterminowych, przedstawionych w Tabeli nr 6. Nie ulegają one zatem zmianie w porównaniu do mnożników uwzględnionych w taryfie na 2022¹⁶ r. Mnożniki te będą stosowane na wszystkich punktach sieci przesyłowej należącej do EuRoPol GAZ-u. Należy podkreślić, że do sieci przesyłowej EuRoPol GAZ nie są przyłączeni odbiorcy końcowi ani magazyny gazu.

Tabela nr 6. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności dla sieci EuRoPol GAZ, proponowane na 2023 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

¹⁶ obecnie trwa postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE zatwierdzającej taryfę na 2022 r. Zgodnie zaś z art. 47 ust. 2c pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne w przypadku upływu okresu, na jaki została ustalona taryfa, do dnia wejścia w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli toczy się postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE (dotyczy to również mnożników i rozliczania usług przerywanych określonych w takiej taryfie).

Zastosowane rozwiązanie, podobnie jak w przypadku taryfy OGP, zapewni równowagę pomiędzy umożliwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z jednej strony i długoterminowymi sygnałami dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy z drugiej.

5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

W związku z postanowieniami art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego nie przewiduje się stosowania współczynników sezonowych, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

Takie podejście wynika z dotychczasowego względnie stabilnego poziomu przepływu gazu w sieci EuRoPol GAZ odnotowanego w poszczególnych miesiącach roku gazowego.

5.3. Zastosowanie mnożników

Proponowane mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol GAZ-u, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op^{17} = Mn * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/h za h lub zł/MWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [MWh/h lub MWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Mając na uwadze wniosek Operatora w taryfie na 2023 r. zakłada się zastosowanie do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej rabatu *ex-ante*, o którym mowa w art. 16 ust. 1 – 3 Kodeksu taryfowego. Oznacza to wprowadzenie takiego samego podejścia jakie stosuje się w przypadku sieci własnej Operatora. Podejście to zapewni większą transparentność rozliczeń usług przerywanych oraz dzięki zastosowaniu analogicznych zasad w obu systemach - uprości korzystanie z nich.

Należy również wskazać na art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia 715/2009, zgodnie z którym operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zarówno ciągłe, jak i przerywane usługi związane z dostępem stron trzecich, a cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw.

¹⁷ w przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, o którym mowa w pkt 5.5. stosuje się dodatkowo współczynnik 0,2.

Ocena prawdopodobieństwa przerwania usługi przerywanej została przeprowadzona z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na brak ograniczeń zdolności przerywanej w analizowanym okresie. Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. z zastosowaniem metody dynamicznej (D-2). W 2020 r. wystąpił znaczny wzrost wykorzystania produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności (dobowych i śróddziennych) wynikający z wygaśnięcia z dniem 17 maja tego roku jednego z 2 kontraktów historycznych, skutkujący wzrostem prawdopodobieństwa przerwania usługi przesyłania paliwa gazowego obliczanego metodą dynamiczną.

Współczynnik korygujący A proponuje się na poziomie 1 dla wszystkich standardowych produktów z zakresu zdolności realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

W związku z powyższym proponuje się dla punktów połączeń międzysystemowych z krajami UE¹⁸ oraz z krajami trzecimi stosowanie w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej metody *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Dla 2023 r. zakłada się zatem rabat *ex-ante* w wysokości **10%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności przerywanych dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE¹⁹ oraz z krajami trzecimi. Prawdopodobieństwo przerwania usługi świadczonej na zasadach przerywanych dla standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej oraz rabat *ex-ante* zostały przedstawione w załączniku nr 5.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

¹⁸ Z uwzględnieniem punktu PWP.

¹⁹ Z uwzględnieniem punktu PWP.

obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av. int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

5.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego

W przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 (rabat równy 80%). Niemniej jednak w związku z art. 16 kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych będą miały zastosowanie mnożniki, o których mowa w pkt 5.1. niniejszego dokumentu.

Załączniki:

Załącznik nr 1. Kalkulacja współczynników sezonowych dla dobowych i śróddziennych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 2. Kalkulacja współczynników sezonowych dla miesięcznych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 3. Kalkulacja współczynników sezonowych dla kwartalnych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 4. Rabat ex-ante na 2023 r. dla poszczególnych rodzajów punktów systemu przesyłowego OGP w podziale na produkty z zakresu zdolności przesyłowej przerywanej.

Załącznik nr 5. Rabat ex-ante na 2023 r. dla poszczególnych rodzajów punktów systemu przesyłowego EuRoPol GAZ-u w podziale na produkty z zakresu zdolności przesyłowej przerywanej.

Załącznik nr 1. Kalkulacja współczynników sezonowych dla dobowych i śróddziennych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 Kodeksu taryfowego).

	Przyjęta wartość	Min	Max
Mnożnik	2,2	1	3
Potęga	0,5	0	2

Miesiąc	Wolumen - wyjście - średnia z lat 2018-2020 (gaz E i L, bez PMG) [MWh]	Udział w wolumenie rocznym	Współczynnik sezonowy	Mnożnik * współczynnik sezonowy (wsp.korekcyjny 2023)	Wsp. korekcyjne z taryfy nr 15 (na 2022 r.)	Zmiana współczynnika korekcyjnego 2023/2022
styczeń	23 022 566	11,36%	1,17	2,57	2,62	-1,7%
lut	20 762 174	10,24%	1,11	2,44	2,46	-0,9%
marzec	21 179 827	10,45%	1,12	2,46	2,44	0,9%
kwiecień	15 548 805	7,67%	0,96	2,11	2,13	-1,0%
maj	13 982 317	6,90%	0,91	2,00	1,98	1,1%
czerwiec	11 967 141	5,90%	0,84	1,85	1,83	1,2%
lipiec	12 665 048	6,25%	0,87	1,91	1,87	2,4%
sierpień	12 717 074	6,27%	0,87	1,91	1,89	1,2%
wrzesień	12 930 968	6,38%	0,87	1,91	1,89	1,2%
październik	16 638 059	8,21%	0,99	2,18	2,20	-1,0%
listopad	19 290 261	9,51%	1,07	2,35	2,38	-0,9%
grudzień	22 043 380	10,87%	1,14	2,51	2,51	0,0%
Razem	202 747 621	100,00%	0,99	2,19	2,18	0,00
Średnia						

* Średnia wartość z iloczynów mnożnika i współczynników sezonowych powinna mieścić się w przedziale dopuszczalnych wartości mnożnika <min, max>.

** Wartość współczynnika sezonowego została zaokrąglona do 2 miejsc po przecinku.

Załącznik nr 2. Kalkulacja współczynników sezonowych dla miesięcznych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 Kodeksu taryfowego).

	Przyjęta wartość	Min	Max
Mnożnik	1,45	1	1,5
Potęga	0,5	0	2

Miesiąc	Liczba dni	Wolumen - wyjście - średnia z lat 2018-2020 (gaz E i L, bez PMG) [MWh]	Udział w wolumenie rocznym	Współczynnik sezonowy	Mnożnik * współczynnik sezonowy (wsp.korekcyjny 2023)	Wsp. korekcyjne z taryfy nr 15 (na 2022 r.)	Zmiana współczynnika korekcyjnego 2023/2022
styczeń	31	23 022 566	11,36%	1,17	1,70	1,73	-1,7%
luty	28	20 762 174	10,24%	1,11	1,61	1,62	-0,9%
marzec	31	21 179 827	10,45%	1,12	1,62	1,61	0,9%
kwiecień	30	15 548 805	7,67%	0,96	1,39	1,41	-1,0%
maj	31	13 982 317	6,90%	0,91	1,32	1,31	1,1%
czerwiec	30	11 967 141	5,90%	0,84	1,22	1,20	1,2%
lipiec	31	12 665 048	6,25%	0,87	1,26	1,23	2,4%
sierpień	31	12 717 074	6,27%	0,87	1,26	1,25	1,2%
wrzesień	30	12 930 968	6,38%	0,87	1,26	1,25	1,2%
październik	31	16 638 059	8,21%	0,99	1,44	1,45	-1,0%
listopad	30	19 290 261	9,51%	1,07	1,55	1,57	-0,9%
grudzień	31	22 043 380	10,87%	1,14	1,65	1,65	0,0%
Razem	365	202 747 621	100,00%	0,99	1,44	1,44	0,00
				Średnia			

* Średnia wartość z iloczynów mnożnika i współczynników sezonowych powinna mieścić się w przedziale dopuszczalnych wartości mnożnika <min, max>.

** Wartość współczynnika sezonowego została zaokrąglona do 2 miejsc po przecinku.

Załącznik nr 3. Kalkulacja współczynników sezonowych dla kwartalnych usług przesyłania gazu na 2023 r. dla sieci OGP (art. 15 Kodeksu taryfowego).

	Przyjęta wartość	Min	Max
Mnożnik	1,27	1	1,5

Miesiąc	Liczba dni	Wolumen - wyjście - średnia z lat 2018-2020 (gaz E i L, bez PMG) [MWh]	Współczynnik sezonowy	Mnożnik * współczynnik sezonowy (wsp.korekcyjny 2023)	Wsp. korekcyjne z taryfy nr 15 (na 2022 r.)	Zmiana współczynnika korekcyjnego 2023/2022
styczeń	31	23 022 566	1,13	1,44	1,45	-0,9%
luty	28	20 762 174				
marzec	31	21 179 827				
kwiecień	30	15 548 805	0,90	1,14	1,14	0,0%
maj	31	13 982 317				
czerwiec	30	11 967 141				
lipiec	31	12 665 048	0,87	1,10	1,09	1,2%
sierpień	31	12 717 074				
wrzesień	30	12 930 968				
październik	31	16 638 059	1,07	1,36	1,36	0,0%
listopad	30	19 290 261				
grudzień	31	22 043 380				
Razem	365	202 747 621	0,99	1,26	1,26	0,00
			Średnia			

* Średnia wartość z iloczynów mnożnika i współczynników sezonowych powinna mieścić się w przedziale dopuszczalnych wartości mnożnika <min, max>.

** Wartość współczynnika sezonowego została zaokrąglona do 2 miejsc po przecinku.

Załącznik nr 4. Rabat ex-ante na 2023 r. dla poszczególnych rodzajów punktów systemu przesyłowego OGP w podziale na produkty z zakresu zdolności przesyłowej przerywanej.

L.p.	GAZ	Punkt		Rabat ex-ante dla produktu:				
				Rocznego	Kwartalnego	Miesięcznego	Dobowego	Śróddziennego
1.	E	Punkty połączeń międzysystemowych z krajami UE	wejście/wyjście	6%	6%	6%	6%	6%
2.	E	PWP	wejście/wyjście	6%	6%	6%	6%	6%
3.	E	Punkty połączeń międzysystemowych z krajami trzecimi	wejście/wyjście	6%	6%	6%	6%	6%
4.	E	Punkty wewnętrzne	wejście/wyjście	2%	2%	2%	2%	2%
5.	L	Punkty wewnętrzne	wejście/wyjście	2%	2%	2%	2%	2%

Załącznik nr 5. Rabat ex-ante na 2023 r. dla poszczególnych rodzajów punktów systemu przesyłowego EuRoPol GAZ-u w podziale na produkty z zakresu zdolności przesyłowej przerywanej.

Lp.	GAZ	Punkt		Rabat ex-ante dla produktu:				
				Rocznego	Kwartalnego	Miesięcznego	Dobowego	Śróddziennego
1.	E	Kondratki	wejście	10%	10%	10%	10%	10%
2.	E	Mallnow	wejście	10%	10%	10%	10%	10%
3.	E	PWP	wyjście	10%	10%	10%	10%	10%
4.	E	Mallnow	wyjście	10%	10%	10%	10%	10%